

O jakości usług związanych z doskonaleniem nauczycieli decyduje przede wszystkim potencjał instytucji oraz kompetencje osób bezpośrednio odpowiedzialnych za prowadzenie szkoleń i warsztatów. Zgodnie z tą koncepcją Ministerstwo Edukacji Narodowej w 2014 roku postanowiło zmienić zasady uzyskiwania akredytacji przez placówki doskonalenia nauczycieli i dostosować je do nowych wymagań. Wprowadzane zmiany stanowią szansę na potwierdzenie jakości pracy przez te placówki, które zdecydowały się na realizację wspomaganie pracy szkół oraz prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia, zanim staną się one obowiązującymi formami pracy.

System akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli jest mechanizmem, który zapewnia wysoką jakość usług związanych z doskonaleniem i doskonaleniem nauczycieli. Jest on szczególnie istotny ze względu na postępującą obecnie komercjalizację usług szkoleniowych skierowanych do pracowników oświaty. Dzięki systemowi akredytacji szkoły i nauczyciele, korzystając z usług placówek doskonalenia, mają zagwarantowaną wysoką jakość oferowanych form szkoleniowych.

Placówki doskonalenia nauczycieli, w tym również placówki niepubliczne, mogą uzyskiwać akredytacje od 2004 roku. Za przeprowadzenie procesu akredytacji odpowiada kuratorium oświaty właściwe dla danej placówki doskonalenia nauczycieli. Zgodnie z zapisami *Ustawy o systemie oświaty* akredytację mogą uzyskać placówki, które zapewniają wykwalifikowaną kadrę, opracowują i wdrażają programy doskonalenia nauczycieli, przeprowadzają ich ewaluację, a także prowadzą działalność informacyjną i upowszechniają problematykę doskonalenia nauczycieli, zapewniając nowoczesną bazę dydaktyczną. Do roku 2014 akredytację uzyskało się ok. 55, przede wszystkim wojewódzkich, placówek doskonalenia.

W obliczu zmian, które w ostatnich latach dokonały się w systemie oświaty, MEN postanowiło uaktualnić przepisy wykonawcze dotyczące akredytacji PDN. Celem wprowadzonych w 2014 roku modyfikacji jest przede wszystkim:

- 1. Powiązanie systemu akredytacji z nadzorem pedagogicznym.** Uzyskanie akredytacji uzależnione zostało od wyników ewaluacji zewnętrznej, której poddawane są placówki doskonalenia nauczycieli. Oznacza to, że akredytacje mogą uzyskać placówki doskonalenia nauczycieli, które w wyniku ewaluacji uzyskały co najmniej poziom B w odniesieniu do następujących wymagań:
 1. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający rozwojowi osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.
 2. Placówka zaspokaja potrzeby osób, instytucji i organizacji korzystających z oferty placówki.
 3. Procesy edukacyjne są efektem współpracy nauczycieli i innych osób realizujących zadania placówki.
 4. Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych.
- W przypadku, jeśli placówka nie została poddana ewaluacji zewnętrznej, a zależy jej na uzyskaniu akredytacji, kurator oświaty jest zobowiązany w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku o przyznanie akredytacji, przeprowadzić ewaluację zewnętrzną w odniesieniu do opisanych powyżej wymagań.
- 1. Dostosowanie wymagań stawianych PDN ubiegającym się o akredytację do zasad modernizowanego systemu doskonalenia nauczycieli,** w szczególności do wymogu organizowania i prowadzenia wspomaganie szkół i placówek oraz sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek.

Oznacza to, że akredytacje mogą uzyskać placówki, które wspomagają szkoły zgodnie z czterema krokami zapisanym w *rozporządzeniu MEN zmieniającym rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli z dn. 26 października 2012 r.* (diagnozą potrzeb szkoły, ustalaniem sposobów działania, planowaniem form wspomagania i ich realizację, oceną efektów), oraz te, które prowadzą sieci współpracy i samokształcenia dla dyrektorów i nauczycieli.

1. Zapewnienie odpowiednich specjalistów z danej dziedziny, niezbędnych przy realizacji oferty doskonalenia z naciskiem na ich specjalistyczne przygotowanie, bez konieczności zatrudniania ich na podstawie umowy o pracę. Zracjonalizowanie tego wymagania wiąże się z koniecznością budowania przez PDN sieci niezależnych ekspertów, zewnętrznych współpracowników zatrudnianych w celu realizacji określonych zadań. Wynika to z roli placówki doskonalenia nauczycieli, która polega na organizowaniu doskonalenia zgodnie z potrzebami szkoły lub placówki.

Placówki doskonalenia, które posiadają akredytację mogą prowadzić:

- doskonalenie zawodowe nauczycieli-konsultantów i nauczycieli-doradców metodycznych,
- kursy kwalifikacyjne dla kadry zarządzającej oświatą,
- kursy kwalifikacyjne dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu z zakresu przygotowania pedagogicznego lub z zakresu pedagogiki specjalnej,
- kursy kwalifikacyjne dla nauczycieli w zakresie: przygotowania pedagogicznego do nauczania języka obcego oraz wczesnego nauczania języka obcego.

Wprowadzone zmiany, z jednej strony ograniczają dotychczasowe wymagania formalne stawiane PDN, ubiegającym się o akredytację, z drugiej zaś kładą w większym stopniu nacisk na jakość prowadzonych działań poprzez ich powiązanie z ewaluacją zewnętrzną, oraz nowymi formami doskonalenia nauczycieli. Zmiany są szansą na akredytacje dla placówek, które prowadzą wspomaganie pracy szkół, zarówno w ramach projektów pilotażowych nowego systemu doskonalenia, realizowanych w powiatach, jak również w ramach swoich zadań statutowych. Dają również możliwość prowadzenia przez placówki akredytowane kursów kwalifikacyjnych z zakresu zarządzania oświatą. Wkrótce na stronach ORE zostaną opublikowane scenariusze, materiały dydaktyczne i narzędzia, do wykorzystywania przez placówki w trakcie prowadzonego doskonalenia dyrektorów szkół i placówek oświatowych. Materiały opracowywane są w ramach projektu pt. *Przywództwo i zarządzanie w oświacie*, realizowanego przez ORE oraz Uniwersytet Jagielloński. Akredytacja jest mechanizmem jakościowym, który nabiera coraz większego znaczenia. Jest to związane z priorytetami wydatkowania funduszy w nowej perspektywie finansowej 2014-2020. Głównym celem w obszarze edukacji, który został zapisany w Programie Operacyjnym Wiedza, Edukacja i Rozwój (POWER), jest poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół poprzez m.in. szkolenia i doradztwo pracowników systemu wspomagania, trenerów i kadre zarządzającą szkołami. Działania te mają na celu rozwój mechanizmów, dzięki którym szkoły i placówki oświatowe będą miały możliwość korzystania z wysokiej jakości usług szkoleniowych i doradczych oferowanych przez instytucje systemu wspomagania w nadchodzących latach.